

Skovæble

Skovæble (*Malus sylvestris*)

Højde	7-10 meter
Form	Busk eller lille træ
Blomstringstid	Maj
Frugttpe	Kærnefrugt
Modningstid	August
Lys	Lyskrævende
Jord	Meget alsidig
Fugt	Middel - tør
Vind	Hårdfør
Vårfrost	Tåler nogen
Saltsprøjt	Tåler lidt

Udbredelse

Skovæble findes i Europa med undtagelse af de sydligste egne; mod øst til Ural og mod nord til Mellemsverige og Balticum. Den findes overalt i Danmark men er speciel hyppig i Sydøstjylland, de sydlige øer og på Bornholm.

Beskrivelse

Skovæble er en tæt forgrenet busk med mange kortskud, hvoraf nogle er omdannet til gren-torne. Tynde kviste har glat, skinnende og rød-brun bark. Bladene er langstilkede, ægformede til elliptiske, ca. 4-8 cm lange, kort tilspidsede og uregelmæssigt savtakke. Blomsterne sidder i 8-10 blomstrende kvaste. De er over-sædige, hvide eller rosa-hvide og ca. 4 cm i diameter. Kærnefrugten er et 2-4 cm stort kugleformet æble, oftest gulgrøn og evt. rødlig i solsiden. Kødet er hårdt og surt. Til forskel fra sødæble er årsskuddene og blade svagt behårede, og frugterne er ikke rødfarvede. Det kan være yderst vanskeligt at adskille skovæble fra de kultiverede former.

Voksested

Skovæble gror i lysninger i skove, skovbryn, hegn, krat og overdrev. Den er ofte knyttet til kulturlandskabet, hvor den har gode vækstbe-tingelser og kun lidt konkurrence fra skygge-givende træer. Den er alsidig m.h.t. jordbund men vokser bedst på frodig lerjord.

Anvendelse i landskabsplantninger

Skovæble kan anvendes i de fleste landskabsplantninger i det åbne land, f.eks. skovbryn og hegn. Den kan også bruges i kystklima. Skovæble har været anvendt i hegnsforsøg, hvor arten har vist sig meget robust, selv på ret udsatte lokaliteter. Skovæble er en populær vildtplante hvis frugter ædes af en lang række pattedyr, f.eks. hjorte, pindsvin og grævlinge samt af fugle, f.eks. drosler og silkehaler. Skud og grene ædes af hjorte og harer om vinteren, og den kræver ofte nogen beskyttelse mod bid som ung.

Valg af plantemateriale

Skov- og Naturstyrelsen anbefaler, at der til landskabsplantninger bruges planter af en afstamning, der sikrer, at de er robuste og på langt sigt kan tilpasse sig eventuelle klimaændringer. Derfor foretrækkes genetisk brede danske frøkilder.

På hjemmesiden www.plantevalg.dk kan der hentes oplysninger om valg af frøkilde.

Anden anvendelse

Veddet er hårdt, sejt og tungt og dermed velegnet til dekorative træarbejder. Skovæble bruges ofte som grundstamme til podning af dyrkede æblesorter. Frugterne kan anvendes til gelé, snaps mv.

Kilder

Anonym (1994). Træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplantninger. Skov-info nr. 13. Tekst og redaktion: Skov- og Naturstyrelsen, Fællesudvalget for læplantning og Frøkildeudvalget.

Møller, P. F. og H. Staun (2001). Danmarks træer og buske. Politikens forlag.

Ødum, S. (1969). De vildtvoksende træer og buske. Danmarks Natur bind 6: Skoven, side 143-199.

Fortegnelse over frøkilder, se www.frøkilder.dk

